

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

Західноукраїнського

національного університету

Микола ДИВАК

_____ 2026 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів

дисертації Войтовича Сергія Валерійовича

на тему «Цивільно-правове регулювання ліцензійних правовідносин за законодавством України та Європейського Союзу: порівняльно-правова характеристика», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

ВИТЯГ

із протоколу засідання фахового семінару

кафедри безпеки та правоохоронної діяльності

Західноукраїнського національного університету

від 10 червня 2026 р., протокол № 4

ПРИСУТНІ: д.ю.н., професор, професор кафедри цивільного права і процесу, т.в.о. декана юридичного факультету Західноукраїнського національного університету Валентина СЛОМА; д.ю.н., професор, завідувач кафедри цивільного права і процесу Західноукраїнського національного університету Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК; д.ю.н., професор, професор кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, заступник декана юридичного факультету Надія МОСКАЛЮК, д.ю.н., професор, професор кафедри безпеки та правоохоронної діяльності Західноукраїнського національного університету Сергій ГОРДІЄНКО; д.ю.н., професор, професор кафедри безпеки та

правоохоронної діяльності Західноукраїнського національного університету Василь ОМЕЛЬЧУК; д.ю.н., професор, завідувач кафедри адміністративного права та судочинства Західноукраїнського національного університету Мар'яна КРАВЧУК, к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права і процесу Західноукраїнського національного університету Оксана ГНАТІВ, к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права і процесу Західноукраїнського національного університету Інна ЗАЙЦЕВА-КАЛАУР, к.ю.н., доцент, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності Західноукраїнського національного університету Юрій ГАВДЬО; к.ю.н., доцент, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності Західноукраїнського національного університету Роман ОЛІЙНИЧУК; к.ю.н., доцент, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності Західноукраїнського національного університету Валерій КАНЮКА; доктор філософії в галузі права, викладач кафедри безпеки та правоохоронної діяльності Сергій БУДАРНИЙ, доктор філософії в галузі права, викладач кафедри безпеки та правоохоронної діяльності Сергій ДАШКЕВИЧ, кандидат юридичних наук, викладач кафедри безпеки та правоохоронної діяльності Віталій КРАВЧУК; аспіранти.

З присутніх – 6 доктори юридичних наук, 8 кандидатів юридичних наук – фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження дисертанта Войтовича Сергія Валерійовича на тему «Цивільно-правове регулювання ліцензійних правовідносин за законодавством України та Європейського Союзу: порівняльно-правова характеристика», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», щодо його рекомендації до захисту.

СЛУХАЛИ:

Доповідь дисертанта Войтовича Сергія Валерійовича про результати дисертаційного дослідження на тему «Цивільно-правове регулювання ліцензійних правовідносин за законодавством України та Європейського Союзу: порівняльно-правова характеристика», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Войтович Сергій Валерійович зробив доповідь про основні положення дисертаційної роботи, наукову новизну та найбільш вагомі теоретичні і практичні результати дослідження, які виносяться на захист.

Учасниками засідання фахового семінару кафедри були поставлені наступні запитання доповідачу:

к.ю.н., доцент Валерій КАНЮКА: У дисертації Ви обґрунтовуєте самостійний характер ліцензійних правовідносин. Чому Ви вважаєте їх окремим видом цивільних правовідносин, а не різновидом звичайних договірних зобов'язань?

Сергій ВОЙТОВИЧ: Дякую за запитання! На мою думку, ліцензійні правовідносини не можуть бути зведені лише до договірних зобов'язань. На відміну від класичних зобов'язальних правовідносин, їх виникнення безпосередньо пов'язане з існуванням виключного майнового права інтелектуальної власності. Саме це право визначає зміст, межі та обсяг дозволеного використання об'єкта.

Тому ліцензійні правовідносини поєднують дві складові: зобов'язально-правову, яка виникає з договору, та інтелектуально-правову, яка впливає із правового режиму відповідного об'єкта права інтелектуальної власності. Саме ця особливість дає підстави розглядати їх як самостійний різновид цивільних правовідносин.

к.ю.н., доцент Роман ОЛІЙНИЧУК: Яке практичне значення має запропоноване Вами розмежування понять «ліцензія», «ліцензійний договір» та «ліцензійні правовідносини»?

Сергій ВОЙТОВИЧ: Дякую за запитання! У правозастосовній практиці ці поняття досить часто ототожнюються, хоча вони мають різне юридичне значення.

Ліцензія є дозволом на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір виступає правовою підставою надання такого дозволу та визначає умови його реалізації. Натомість ліцензійні правовідносини

є ширшою категорією, яка охоплює весь комплекс прав та обов'язків сторін, що виникають у процесі використання об'єкта права інтелектуальної власності.

Таке розмежування сприяє більш правильному тлумаченню норм законодавства, визначенню моменту виникнення прав та обов'язків сторін і вирішенню спорів щодо виконання ліцензійних договорів.

Д.ю.н., професор Василь ОМЕЛЬЧУК: У чому полягає основна відмінність підходів України та Європейського Союзу до регулювання ліцензійних правовідносин?

Сергій ВОЙТОВИЧ: Дякую за запитання! Проведене дослідження показало, що українське законодавство переважно зосереджується на цивільно-правових аспектах ліцензування та регламентації ліцензійних договорів.

Натомість у праві Європейського Союзу ліцензійні правовідносини розглядаються більш комплексно. Окрім договірного регулювання, значна увага приділяється питанням конкуренції, трансферу технологій, інноваційного розвитку та запобігання зловживанню виключними правами.

Саме тому однією з ключових пропозицій дисертації є необхідність адаптації українського законодавства не лише до окремих норм права ЄС, а й до його концептуальних підходів у сфері ліцензування об'єктів права інтелектуальної власності.

К.ю.н., викладач Віталій КРАВЧУК: Сергій Валерійович, скажіть, будь ласка, які Ваші пропозиції щодо вдосконалення цивільно-правового регулювання ліцензійних правовідносин в Україні Ви вважаєте найбільш важливими?

Сергій ВОЙТОВИЧ: Дякую за запитання! Серед запропонованих у дисертації напрямів удосконалення законодавства найбільш важливими вважаю три.

По-перше, необхідно уточнити понятійний апарат та законодавчо закріпити узгоджений підхід до співвідношення ліцензії, ліцензійного договору та ліцензійних правовідносин.

По-друге, доцільно вдосконалити механізми захисту прав сторін ліцензійних договорів, зокрема у випадках порушення меж використання об'єктів права інтелектуальної власності та невиконання договірних зобов'язань.

По-третє, важливим є подальше наближення українського законодавства до стандартів Європейського Союзу, особливо у сфері трансферу технологій, комерціалізації результатів інтелектуальної діяльності та забезпечення справедливого балансу інтересів ліцензіара і ліцензіата.

Саме реалізація цих напрямів сприятиме підвищенню ефективності ліцензування як одного з основних механізмів комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності.

ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

Доктор юридичних наук, професор Москалюк Надія Богданівна зазначила, що аспірантом Войтовичем Сергієм Валерійовичем повністю виконано освітньо-наукову програму за третім освітнім рівнем доктора філософії PhD зі спеціальності 081 «Право».

Актуальність дослідження обумовлена тим, що ліцензійні правовідносини сьогодні виступають одним із ключових правових механізмів комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, забезпечують трансфер технологій, поширення інновацій, залучення інвестицій та розвиток конкурентоспроможної економіки. Особливого значення зазначені питання набувають у контексті розвитку цифрової економіки, поширення платформних сервісів, відкритих моделей ліцензування, технологій штучного інтелекту, а також євроінтеграційних процесів та гармонізації національного законодавства з правом Європейського Союзу.

Дисертація є самостійним завершеним науковим дослідженням, у якому комплексно розглянуто правову природу ліцензійних правовідносин, їх структуру, суб'єктний та об'єктний склад, зміст прав і обов'язків сторін, механізми забезпечення балансу інтересів учасників, а також особливості правового регулювання ліцензування за законодавством України та

Європейського Союзу. Особливістю роботи є поєднання цивілістичного та порівняльно-правового підходів, що дозволило автору всебічно дослідити сучасні тенденції розвитку інституту ліцензування та виробити науково обґрунтовані пропозиції щодо його подальшого вдосконалення.

Науковий рівень дослідження забезпечений використанням сучасної методології правового пізнання. Автором застосовано комплекс загальнонаукових та спеціально-юридичних методів, зокрема історико-правовий, діалектичний, формально-юридичний, системно-структурний та порівняльно-правовий методи, що дало змогу всебічно дослідити закономірності становлення та розвитку ліцензійних правовідносин, виявити особливості їх правового регулювання та сформулювати обґрунтовані висновки.

Позитивної оцінки заслуговує широке джерельне підґрунтя дослідження. У роботі використано положення національного законодавства України, міжнародних договорів, актів права Європейського Союзу, практику Верховного Суду, Суду Європейського Союзу та Європейського суду з прав людини, а також значний масив вітчизняних і зарубіжних наукових праць у сфері цивільного права та права інтелектуальної власності. Це забезпечило високий рівень аргументованості наукових положень та висновків дисертації.

Особливу цінність становлять положення наукової новизни дисертації. Автором обґрунтовано концепцію функціональної інтеграції ліцензійних правовідносин у праві Європейського Союзу, відповідно до якої правове регулювання ліцензування здійснюється не через уніфікацію договірних конструкцій, а шляхом формування наднаціональних принципів здійснення та обмеження виключних прав інтелектуальної власності, спрямованих на забезпечення конкуренції, інноваційного розвитку та функціонування внутрішнього ринку. Зазначене положення є вагомим внеском у розвиток сучасної доктрини права інтелектуальної власності та європейського приватного права.

Значний науковий інтерес викликає авторський підхід до визначення правової природи FRAND-ліцензування як особливого різновиду ліцензійних правовідносин, зміст яких формується під впливом не лише автономії волі сторін, а й вимог конкурентного права, технічної стандартизації та функціонування внутрішнього ринку Європейського Союзу. Важливими є також висновки щодо співвідношення права інтелектуальної власності та конкурентного права у сфері ліцензування.

Безперечною перевагою дисертації є розроблення низки нових теоретичних положень щодо структури ліцензійних правовідносин. Зокрема, автором вперше обґрунтовано самостійний характер права контролю використання об'єкта права інтелектуальної власності як суб'єктивного права ліцензіара, а також доведено, що законний інтерес виконує не лише допоміжну, а й самостійну регулятивну функцію у механізмі правового регулювання ліцензійних правовідносин. Такі висновки суттєво розширюють наукові уявлення про зміст та структуру відповідних правовідносин.

Окремої позитивної оцінки заслуговує дослідження впливу цифровізації на розвиток ліцензійних правовідносин. Автором обґрунтовано тенденцію трансформації предмета ліцензування від використання окремого об'єкта права інтелектуальної власності до забезпечення доступу до комплексних цифрових екосистем, що поєднують цифровий контент, програмне забезпечення, бази даних, цифрові платформи, дані та технології штучного інтелекту. На цій основі запропоновано конструкцію цифрової ліцензії та комплексної технологічної ліцензії як перспективних напрямів розвитку цивільного законодавства України.

Важливою перевагою дисертації є її практична спрямованість. У роботі сформульовано низку пропозицій щодо вдосконалення цивільного законодавства України, гармонізації його положень із правом Європейського Союзу, запровадження механізмів функціональної гармонізації, удосконалення регулювання цифрових ліцензій, ліцензійних договорів у сфері технологічного трансферу та використання конкурентно-правових механізмів оцінки

ліцензійних обмежень. Отримані результати можуть бути використані у правотворчій діяльності, правозастосовній практиці, судовій діяльності, а також у навчальному процесі.

Значення роботи посилюється тим, що вона виконана у руслі сучасних процесів реформування законодавства України, рекодифікації цивільного законодавства, реалізації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом та адаптації національного законодавства до європейських правових стандартів. Висновки дисертації мають потенціал для використання під час подальшого вдосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності та розвитку інноваційної економіки України.

У процесі підготовки дисертаційного дослідження Войтович Сергій Валерійович проявив високий рівень наукової підготовки, здатність до самостійного вирішення складних наукових завдань, уміння працювати з нормативним матеріалом, судовою практикою та науковою літературою, а також формулювати власні концептуальні підходи до вирішення актуальних проблем цивільного права та права інтелектуальної власності.

Загалом дисертація є завершеним самостійним науковим дослідженням, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Сформульовані у роботі висновки є достатньо обґрунтованими, логічними та достовірними, а запропоновані положення можуть бути використані у подальшому розвитку науки цивільного права та права інтелектуальної власності.

Вважаю, що дисертація Войтовича Сергія Валерійовича на тему «Цивільно-правове регулювання ліцензійних правовідносин за законодавством України та Європейського Союзу: порівняльно-правова характеристика» відповідає вимогам, встановленим для дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право.

ВИСТУПИЛИ:

1. Доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права і процесу Західноукраїнського національного університету Валентина СЛОМА (голова ради) зазначила, що актуальність дисертаційного дослідження зумовлена активним процесом адаптації законодавства України до права Європейського Союзу та необхідністю вдосконалення механізмів правового регулювання у сфері інтелектуальної власності. В умовах євроінтеграції особливого значення набуває дослідження ліцензійних правовідносин як одного з ключових інструментів комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності та забезпечення ефективного функціонування інноваційної економіки. У цьому контексті порівняльно-правовий аналіз законодавства України та Європейського Союзу є своєчасним і має важливе наукове та практичне значення.

Позитивної оцінки заслуговує здійснене автором комплексне дослідження правової природи ліцензійних правовідносин. Важливим науковим здобутком є обґрунтування їх самостійного характеру в системі цивільних правовідносин та запропоноване авторське визначення поняття «ліцензійні правовідносини», що сприяє подальшому розвитку цивілістичної доктрини у сфері права інтелектуальної власності.

Наукова цінність дисертації полягає також у тому, що дослідження безпосередньо пов'язане з сучасними процесами розвитку інноваційної економіки, цифровізації та трансферу технологій. Автор переконливо доводить, що ліцензійні правовідносини є одним із ключових правових інструментів комерціалізації результатів інтелектуальної діяльності, а тому вдосконалення їх правового регулювання має важливе значення для економічного розвитку держави.

Поряд із значною кількістю позитивних моментів, які варто озвучити щодо дисертаційного дослідження Сергія Войтовича, є й такі, які можна було б вдосконалити. Так, у дисертації ґрунтовно досліджено правову природу ліцензійних правовідносин, однак окремі положення щодо їх співвідношення із

суміжними договірними конструкціями, зокрема договорами комерційної концесії та договорами про передачу майнових прав інтелектуальної власності, могли б бути висвітлені більш детально.

Заслуговує на подальшу наукову дискусію запропонований автором підхід до визначення місця ліцензійних правовідносин у системі цивільних правовідносин, що може стати предметом окремих подальших досліджень у сфері цивілістики та права інтелектуальної власності.

Проте, висловлені зауваження та побажання мають переважно рекомендаційний і дискусійний характер, не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження та не знижують його наукової і практичної цінності.

2. Д.ю.н., професор, завідувач кафедри адміністративного права та судочинства Західноукраїнського національного університету Мар'яна Кравчук (рецензент), яка зазначила, що актуальність теми дослідження обумовлена зростанням ролі інтелектуальної власності в сучасній економіці, розвитком інноваційної діяльності, цифрових технологій та трансферу технологій. За таких умов ліцензійні правовідносини виступають одним із найефективніших механізмів залучення результатів інтелектуальної діяльності до цивільного обороту, їх комерціалізації та поширення. Водночас наявність прогалин і колізій у правовому регулюванні ліцензійних відносин вимагає комплексного наукового осмислення та вироблення пропозицій щодо його вдосконалення.

Наукова робота характеризується логічною структурованістю, ґрунтовністю проведеного аналізу та прикладною значущістю одержаних результатів. Дослідник органічно поєднує теоретичні положення з практично орієнтованими рекомендаціями, що підтверджує високий рівень його наукової підготовки. Окремо слід відзначити послідовність дослідження та належну обґрунтованість сформульованих висновків.

Такий підхід дозволив Войтовичу С.В. не тільки ґрунтовно розкрити теоретичні аспекти досліджуваної проблематики, а й сформулювати обґрунтовані практичні рекомендації, спрямовані на вдосконалення цивільно-правового регулювання, що свідчить про системність наукового мислення та високий рівень аргументованості отриманих висновків.

Безумовною перевагою дисертації є проведений порівняльно-правовий аналіз законодавства України та Європейського Союзу у сфері ліцензування об'єктів права інтелектуальної власності. Автору вдалося не лише виявити основні відмінності між відповідними правовими системами, але й визначити конкретні напрями використання європейського досвіду для вдосконалення національного законодавства.

Позитивної оцінки заслуговує комплексний характер дослідження, у межах якого автор послідовно розглянув історичні передумови становлення ліцензійних правовідносин, особливості їх нормативно-правового регулювання, структуру, суб'єктний та об'єктний склад, а також сучасні тенденції розвитку ліцензійних механізмів у праві Європейського Союзу. Такий підхід забезпечив цілісне бачення досліджуваної проблематики.

Серед дискусійних моментів Мар'яною Кравчук було названо наступні: у роботі детально проаналізовано підходи Європейського Союзу до регулювання ліцензійних правовідносин, проте певний інтерес становив би також більш поглиблений аналіз законодавства окремих держав-членів ЄС, насамперед Німеччини, Франції та Нідерландів, які мають значний досвід правового регулювання відповідних відносин.

Перспективним напрямом подальших наукових досліджень може бути вивчення впливу новітніх актів Європейського Союзу у сфері цифрової економіки та штучного інтелекту на розвиток ліцензійних правовідносин щодо об'єктів права інтелектуальної власності.

Проте, наведені зауваження не мають принципового характеру, є дискусійними та можуть розглядатися як напрями подальших наукових пошуків автора.

З. К.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права і процесу Західноукраїнського національного університету Зайцева-Калаур Інна В'ячеславівна (рецензент) зазначила, що актуальність дисертаційної роботи визначається недостатнім рівнем наукової розробленості проблем цивільно-правової природи ліцензійних правовідносин та відсутністю єдиного підходу до розуміння їх місця у системі цивільних правовідносин. У вітчизняній правовій науці продовжують залишатися дискусійними питання співвідношення понять «ліцензія», «ліцензійний договір» та «ліцензійні правовідносини», правового статусу їх учасників, а також особливостей реалізації майнових прав інтелектуальної власності через ліцензійні механізми. Саме тому проведене дослідження спрямоване на вирішення важливої наукової проблеми та має істотне значення для розвитку цивілістичної доктрини.

На окрему увагу заслуговує практична орієнтованість дослідження. Сформульовані автором пропозиції щодо вдосконалення цивільно-правового регулювання ліцензійних правовідносин, адаптації українського законодавства до стандартів Європейського Союзу та удосконалення механізмів захисту прав учасників ліцензійних відносин можуть бути використані у нормотворчій діяльності, судовій практиці та сфері комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності.

Варто відзначити високий рівень опрацювання наукової літератури, нормативно-правових актів та джерел права Європейського Союзу. Автором критично проаналізовано існуючі наукові підходи до розуміння ліцензійних правовідносин, що дозволило сформулювати власну аргументовану позицію щодо низки дискусійних питань цивілістичної науки.

Серед дискусійних моментів було названо наступне: автором запропоновано низку обґрунтованих напрямів удосконалення законодавства України, однак

окремі пропозиції могли б бути додатково конкретизовані шляхом підготовки проєктів відповідних законодавчих змін або модельних норм. З огляду на стрімкий розвиток цифрових технологій та трансферу технологій, перспективним видається подальше дослідження особливостей ліцензування цифрових об'єктів, програмного забезпечення, баз даних та результатів діяльності із застосуванням штучного інтелекту.

Проте висловлені зауваження та побажання спрямовані на подальше вдосконалення дослідження, мають рекомендаційний характер і жодним чином не впливають на загальний високий рівень виконаної дисертаційної роботи.

В обговоренні дисертаційної роботи також взяли участь всі інші присутні на засіданні.

У своїх виступах члени фахового семінару кафедри зазначили, що дисертаційна робота Войтовича Сергія Валерійовича на тему «Цивільно-правове регулювання ліцензійних правовідносин за законодавством України та Європейського Союзу: порівняльно-правова характеристика» виконана на актуальну тему. Дисертація відзначається належним рівнем наукової новизни, висновки та пропозиції є науково обґрунтованими. Наукові досягнення здобувача опубліковані у фахових виданнях та апробовані на науково-практичних конференціях.

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

УХВАЛИЛИ:

1. Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи Войтовича Сергія Валерійовича на тему «Цивільно-правове регулювання ліцензійних правовідносин за законодавством України та Європейського Союзу: порівняльно-правова характеристика» як такої, що відповідає вимогам, які заявлені до дисертації.

2. Пропонувати Вченій раді університету прийняти висновок фахового семінару та затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації Войтовича Сергія Валерійовича.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Войтовича Сергія Валерійовича на тему «Цивільно-правове регулювання ліцензійних правовідносин за законодавством України та Європейського Союзу: порівняльно-правова характеристика»

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується зростанням ролі інтелектуальної власності як одного з ключових ресурсів інноваційної економіки. Результати творчої, наукової та технічної діяльності дедалі частіше стають об'єктами цивільного обороту, а їх ефективне використання значною мірою забезпечується через механізм ліцензування. Саме ліцензійні правовідносини виступають основною правовою формою комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, сприяють трансферу технологій, поширенню інновацій, залученню інвестицій та розвитку конкурентоспроможної економіки.

Особливого значення питання правового регулювання ліцензійних правовідносин набувають в умовах стрімкого розвитку цифрових технологій, інформаційного суспільства, креативних індустрій та міжнародного ринку об'єктів інтелектуальної власності. Особливої актуальності зазначеним питанням надає поширення цифрового контенту, відкритих моделей ліцензування (Open Source, Creative Commons), а також використання технологій штучного інтелекту під час створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, що зумовлює появу нових підходів до визначення змісту ліцензійних правовідносин та механізмів їх правового регулювання. Зростання кількості транскордонних договорів щодо використання винаходів, торговельних марок, комп'ютерних програм, творів науки, літератури та мистецтва обумовлює необхідність удосконалення цивільно-правових

механізмів регулювання відповідних відносин та забезпечення належного рівня захисту прав їх учасників.

Водночас аналіз чинного законодавства України свідчить про наявність низки теоретичних і практичних проблем у сфері ліцензування об'єктів права інтелектуальної власності. У науковій літературі продовжують залишатися дискусійними питання правової природи ліцензії та ліцензійного договору, співвідношення понять «ліцензія», «ліцензійний договір» і «ліцензійні правовідносини», особливостей суб'єктного та об'єктного складу таких правовідносин, а також змісту прав та обов'язків їх учасників. Окремі положення цивільного законодавства характеризуються недостатньою визначеністю щодо правової природи ліцензії, змісту ліцензійних правовідносин, порядку реалізації прав та виконання обов'язків сторін, а також сучасних форм ліцензування цифрових об'єктів права інтелектуальної власності, що негативно впливає на стабільність правозастосовної практики та ефективність цивільного обороту об'єктів інтелектуальної власності.

Додаткової актуальності дослідженню надає євроінтеграційний курс України та необхідність адаптації національного законодавства до правових стандартів Європейського Союзу. Поглиблення співпраці між Україною та ЄС, виконання міжнародних зобов'язань у сфері охорони інтелектуальної власності, а також перспективи членства України в Європейському Союзі зумовлюють потребу у всебічному порівняльно-правовому аналізі підходів до регулювання ліцензійних правовідносин, виробленні науково обґрунтованих рекомендацій щодо гармонізації законодавства та запровадженні ефективних механізмів правового регулювання, що відповідають сучасним європейським стандартам. Особливого значення зазначені питання набувають також у контексті триваючого процесу рекодифікації цивільного законодавства України. Проект нового Цивільного кодексу України спрямований на системне оновлення приватного права, його гармонізацію з європейськими правовими підходами та модернізацію механізмів правового регулювання цивільних відносин. У зв'язку

з цим особливої актуальності набуває наукове переосмислення правової природи ліцензійних правовідносин, їх місця у системі цивільного права та перспектив удосконалення правового регулювання ліцензування об'єктів права інтелектуальної власності.

Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених окремим аспектам ліцензування та права інтелектуальної власності, комплексні дослідження цивільно-правового регулювання ліцензійних правовідносин з урахуванням сучасних європейських підходів, цифровізації економіки, розвитку відкритих моделей ліцензування та новітніх механізмів комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності залишаються недостатньо розробленими. Потребують подальшого наукового осмислення питання правової природи ліцензійних правовідносин, забезпечення балансу інтересів ліцензіара та ліцензіата, удосконалення договірних механізмів реалізації майнових прав інтелектуальної власності, правового регулювання цифрових моделей ліцензування та адаптації національного законодавства до *acquis* Європейського Союзу. Це обумовлює необхідність проведення комплексного порівняльно-правового дослідження, результати якого можуть бути використані для розвитку цивільно-правової доктрини, вдосконалення законодавства України та формування сучасної моделі регулювання ліцензійних правовідносин в умовах цифровізації та європейської інтеграції.

Науково-теоретичну основу дослідження становлять праці вітчизняних та зарубіжних учених у галузі цивільного права, права інтелектуальної власності, договірного права, європейського приватного права та порівняльного правознавства, зокрема: Є. М. Бельтюкової, В. В. Васильєвої, О. В. Дзери, В. С. Дмитришина, А. О. Кодинця, О. В. Кохановської, І. Ф. Коваль, В. М. Коссака, Ю. М. Капіци, В. М. Крижної, Н. С. Кузнецової, А. В. Кирилук, В. В. Луця, Р. А. Майданика, О. П. Орлюк, О. А. Підпригори, І. В. Спасибо-Фатєєвої, О. Д. Святоцького, Р. О. Стефанчука, Є. О. Харитонова, О. І. Харитонової, Н. Ю. Філатової, О. О. Штефан, Я. М. Шевченко,

О. С. Яворської, І. Є. Якубівського, а також зарубіжних учених: L. Bently, T. Cook, J. Drexl, P. Goldstein, A. Kur, B. Sherman, P. Torremans та інших.

Наукові здобутки зазначених учених сформували теоретичне підґрунтя для дослідження правової природи ліцензійних правовідносин, особливостей здійснення та розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності, договірних механізмів комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, а також процесів гармонізації національного законодавства з правом Європейського Союзу.

Водночас аналіз наукової літератури свідчить, що більшість досліджень присвячено окремим аспектам ліцензійних договорів, правового режиму об'єктів права інтелектуальної власності, договірного розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності або питанням адаптації законодавства України до стандартів Європейського Союзу. Натомість комплексне порівняльно-правове дослідження цивільно-правового регулювання ліцензійних правовідносин, їх суб'єктного та об'єктного складу, змісту, балансу інтересів ліцензіара і ліцензіата, а також напрямів удосконалення національного законодавства в умовах цифровізації та європейської інтеграції залишається недостатньо розробленим.

Зазначені обставини зумовлюють актуальність обраної теми дисертаційного дослідження, її теоретичну та практичну значущість для розвитку цивільно-правової науки, законодавства у сфері інтелектуальної власності та процесів європейської інтеграції України.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до положень Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, зокрема зобов'язань України щодо наближення національного законодавства до *acquis* Європейського Союзу у сфері інтелектуальної власності, а також у контексті реалізації державної політики реформування сфери інтелектуальної власності, результатом якої стало оновлення законодавства про винаходи і корисні моделі, торговельні марки, промислові зразки, авторське право і суміжні права відповідно до європейських

стандартів правової охорони та комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності.

Дисертація виконана з урахуванням положень Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Національної економічної стратегії на період до 2030 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 179, Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 526-р, а також Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки.

Тема дисертації відповідає пріоритетним напрямкам розвитку правової науки у сфері вдосконалення цивільно-правового регулювання відносин інтелектуальної власності, розвитку механізмів комерціалізації результатів інтелектуальної діяльності, забезпечення ефективного трансферу технологій, адаптації національного законодавства до *acquis* Європейського Союзу та реалізації євроінтеграційного курсу України. Результати дослідження спрямовані на формування науково обґрунтованих підходів до вдосконалення правового регулювання ліцензійних правовідносин в умовах цифровізації економіки, розвитку інноваційної діяльності та гармонізації законодавства України із сучасними європейськими стандартами у сфері права інтелектуальної власності.

Мета, завдання та методи дослідження.

Об'єкт та предмет дослідження

Метою дисертаційного дослідження є комплексне дослідження правової природи, структури та змісту ліцензійних правовідносин, визначення особливостей їх цивільно-правового регулювання за законодавством України та Європейського Союзу, здійснення порівняльно-правового аналізу відповідних правових механізмів, виявлення проблем правового регулювання ліцензування об'єктів права інтелектуальної власності, а також розроблення науково

обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення національного законодавства та його гармонізації з *acquis* Європейського Союзу в умовах цифровізації суспільних відносин та розвитку сучасних моделей ліцензування.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі *завдання*:

- з'ясувати закономірності становлення та розвитку ліцензійних правовідносин, а також визначити їх роль у механізмі комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності;

- дослідити систему джерел правового регулювання ліцензійних правовідносин та встановити особливості її формування в Україні та Європейському Союзі;

- обґрунтувати правову природу ліцензійних правовідносин і визначити їх місце у системі цивільних правовідносин;

- визначити коло учасників ліцензійних правовідносин та розкрити особливості їх цивільно-правового статусу;

- здійснити класифікацію об'єктів ліцензійних правовідносин і встановити їх вплив на особливості правового регулювання ліцензування об'єктів права інтелектуальної власності;

- розкрити зміст ліцензійних правовідносин через систему суб'єктивних прав, юридичних обов'язків та законних інтересів їх учасників;

- дослідити цивільно-правові механізми забезпечення балансу інтересів ліцензіара та ліцензіата, а також особливості реалізації та захисту прав сторін у ліцензійних правовідносинах;

- охарактеризувати сучасні підходи до правового регулювання ліцензійних правовідносин у праві Європейського Союзу та визначити їх вплив на розвиток інституту ліцензування об'єктів права інтелектуальної власності;

- здійснити порівняльно-правовий аналіз законодавства України та Європейського Союзу у сфері регулювання ліцензійних правовідносин і виявити основні тенденції його розвитку;

– сформулювати теоретичні положення та розробити науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення цивільно-правового регулювання ліцензійних правовідносин в Україні та його гармонізації з *acquis* Європейського Союзу в умовах цифровізації та розвитку сучасних моделей ліцензування.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у процесі розпорядження майновими правами інтелектуальної власності шляхом ліцензування об'єктів права інтелектуальної власності.

Предметом дослідження є цивільно-правове регулювання ліцензійних правовідносин за законодавством України та Європейського Союзу.

Для досягнення поставленої мети та вирішення визначених завдань у дисертації використано комплекс загальнонаукових і спеціально-юридичних методів наукового пізнання, застосування яких забезпечило всебічне дослідження цивільно-правового регулювання ліцензійних правовідносин за законодавством України та Європейського Союзу. Історико-правовий метод використано для дослідження становлення та розвитку інституту ліцензування, еволюції правового регулювання ліцензійних правовідносин та формування підходів до розпорядження майновими правами інтелектуальної власності (підрозділи 1.1, 1.2). Діалектичний метод дав можливість дослідити ліцензійні правовідносини як динамічне правове явище, що розвивається під впливом економічних, технологічних та правових чинників, а також виявити тенденції розвитку їх цивільно-правового регулювання в умовах цифровізації та європейської інтеграції (підрозділи 1.3, 2.3, 2.4, 3.1–3.3). Формально-юридичний метод застосовано під час аналізу норм законодавства України та Європейського Союзу, тлумачення категорій «ліцензія», «ліцензійний договір», «ліцензійні правовідносини», а також формулювання висновків і пропозицій щодо вдосконалення законодавства (підрозділи 1.2, 2.1–2.4, 3.3). Порівняльно-правовий метод використано для виявлення спільних і відмінних рис правового регулювання ліцензійних правовідносин в Україні та Європейському Союзі, а також визначення напрямів гармонізації національного законодавства з *acquis*

ЄС (підрозділи 3.1–3.3). Системно-структурний метод застосовано для дослідження структури ліцензійних правовідносин, їх суб'єктного складу, об'єктів, змісту та місця у системі цивільних правовідносин (підрозділи 1.3, 2.1–2.4). Метод класифікації використано для систематизації видів ліцензій, об'єктів права інтелектуальної власності та учасників ліцензійних правовідносин (підрозділи 2.1–2.3). Загальнологічні методи аналізу, синтезу, індукції, дедукції, узагальнення та абстрагування застосовувалися під час опрацювання наукових джерел, нормативно-правових актів, практики правозастосування та формулювання висновків за результатами проведеного дослідження.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна.

Дисертація є комплексним порівняльно-правовим дослідженням цивільно-правового регулювання ліцензійних правовідносин, особливістю якого є розгляд ліцензійних правовідносин як цілісного цивільно-правового явища, що охоплює правову природу, суб'єктний склад, об'єкти, зміст та механізми реалізації прав і обов'язків учасників, а також аналіз напрямів адаптації національного законодавства до *acquis* Європейського Союзу у сфері ліцензування об'єктів права інтелектуальної власності.

вперше

обґрунтовано концепцію функціональної інтеграції ліцензійних правовідносин у праві Європейського Союзу, відповідно до якої правове регулювання ліцензування здійснюється не шляхом уніфікації договірних конструкцій, а через формування наднаціональних принципів здійснення та обмеження виключних прав інтелектуальної власності, спрямованих на забезпечення конкуренції, інноваційного розвитку та функціонування внутрішнього ринку;

запропоновано розглядати FRAND-ліцензування як особливий різновид ліцензійних правовідносин, у межах якого зміст прав та обов'язків сторін визначається не лише волевиявленням учасників договору, а й вимогами

конкурентного права, технічної стандартизації та забезпечення функціонування внутрішнього ринку Європейського Союзу;

обґрунтовано самотійний характер права контролю використання об'єкта права інтелектуальної власності як суб'єктивного права ліцензіара у структурі ліцензійних правовідносин;

обґрунтовано, що законний інтерес у ліцензійних правовідносинах виконує не лише допоміжну, а самотійну регулятивну функцію, яка реалізується через інтерпретаційний, коригувальний та захисний механізми впливу на поведінку сторін;

обґрунтовано доцільність запровадження в цивільному законодавстві України конструкції комплексної технологічної ліцензії як самотійного різновиду ліцензійних правовідносин;

удосконалено

науковий підхід до систематизації джерел правового регулювання ліцензійних правовідносин шляхом обґрунтування їх трирівневої структури (національний, міжнародний та наднаціональний рівні);

підхід до визначення правової природи ліцензійних правовідносин як самотійного різновиду цивільних правовідносин у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності;

підхід до визначення змісту ліцензійних правовідносин шляхом включення до його структури поряд із суб'єктивними правами та юридичними обов'язками законних інтересів сторін як самотійного елемента;

підхід до кваліфікації порушень ліцензійного договору шляхом розмежування порушень меж використання об'єкта права інтелектуальної власності та порушень суто договірних умов;

науковий підхід до співвідношення права інтелектуальної власності та конкурентного права у сфері ліцензійних правовідносин шляхом обґрунтування доцільності впровадження в Україні спеціального механізму конкурентно-

правової оцінки ліцензійних договорів за зразком Technology Transfer Block Exemption Regulation ЄС;

набули подальшого розвитку

положення про значення принципу балансу інтересів сторін у ліцензійних правовідносинах шляхом обґрунтування його ролі як критерію оцінки належності виконання ліцензійного договору та меж реалізації суб'єктивних прав ліцензіара і ліцензіата;

положення про адаптацію законодавства України до *acquis* Європейського Союзу шляхом обґрунтування доцільності впровадження моделі функціональної гармонізації;

наукове положення про правову природу ліцензійних правовідносин у Європейському Союзі, які запропоновано розглядати крізь призму багаторівневої моделі регулювання;

положення щодо напрямів модернізації цивільно-правового регулювання ліцензійних правовідносин шляхом обґрунтування комплексної моделі їх розвитку, яка поєднує функціональний підхід до ліцензування, правове регулювання цифрових ліцензій, використання даних і технологій штучного інтелекту, механізми технологічного трансферу та конкурентно-правові засади права Європейського Союзу.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Дисертаційна робота Войтовича Сергія Валерійовича має чітку логічно побудовану структуру, що відповідає вимогам до характеру та змісту наукових праць.

Якісний аналіз змісту дисертаційної роботи свідчить про те, що наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані у дисертації, є теоретично обґрунтованими та достовірними. Достовірність отриманих результатів дослідження забезпечується тим, що вони отримані автором в результаті використання загальнонаукових та спеціально-правових методів

наукового пізнання. У дисертації застосовано комплекс методів наукового пізнання, зокрема діалектичний, догматичний, історичний, порівняльний, герменевтичний, системно-структурний, статистичний та моделювання, а також допоміжні методи (аналіз, синтез, абстрагування, індукція, дедукція), що забезпечило глибокий, системний та міждисциплінарний підхід до дослідження цивільно-правового регулювання використання цифрових технологій.

Наукові положення, висновки й рекомендації відзначаються достовірністю, яка забезпечена використанням значної кількості нормативно-правових актів та фахової літератури.

Практичне значення роботи

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані у дисертації теоретичні положення, висновки та пропозиції можуть бути використані: – у *науково-дослідній діяльності* – для подальшого розвитку цивілістичної доктрини, дослідження проблем правового регулювання ліцензійних правовідносин, договірною розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, а також гармонізації національного законодавства з правом Європейського Союзу; – у *правотворчій діяльності* – під час удосконалення положень Цивільного кодексу України, спеціального законодавства у сфері інтелектуальної власності та підготовки нормативно-правових актів, спрямованих на адаптацію законодавства України до *acquis* Європейського Союзу; – у *правозастосовній діяльності* – при укладенні, виконанні, зміні та припиненні ліцензійних договорів, вирішенні спорів щодо використання об'єктів права інтелектуальної власності, а також у діяльності судових та інших правозастосовних органів; – у *сфері професійної діяльності суб'єктів права інтелектуальної власності* – для вдосконалення практики ліцензування об'єктів права інтелектуальної власності, забезпечення балансу інтересів ліцензіарів і ліцензіатів та підвищення ефективності комерціалізації результатів інтелектуальної діяльності; – у *навчальному процесі* – під час викладання навчальних дисциплін «Цивільне право», «Право інтелектуальної

власності», «Договірне право», «Європейське приватне право», підготовки підручників, навчальних посібників, методичних матеріалів та освітніх програм юридичного спрямування.

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Основні результати дисертаційного дослідження відображено в одинадцяти наукових працях, з яких чотири статті опубліковано у наукових фахових виданнях України та сім тез доповідей на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Войтович С. В. Ліцензійні правовідносини: поняття, зміст та принципи. Наше право. 2023. № 3. С. 332-338.
2. Войтович С. В. Ліцензування як правова форма реалізації майнових прав інтелектуальної власності в умовах євроінтеграції України. Право UA. 2024. № 3. С. 449–454.
3. Войтович С. В. Ліцензування у сфері інтелектуальної власності: міжнародно-правові стандарти та їх імплементація в Україні. Європейські перспективи. 2025. № 2. С. 515–520.
4. Войтович С. В. Проблеми реалізації та захисту прав сторін у ліцензійних правовідносинах. Наше право. 2026. № 2. С. 520–525.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Войтович С. В. Публічні та примусові ліцензії: виклики для правозастосування. Російсько-українська війна: право, безпека, світ : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 29–30 квітня 2022 року). Тернопіль, 2022. С. 433-441.
6. Войтович С. В. Цивільно-правові способи забезпечення виконання ліцензійних договорів. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід : матеріали VII

Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 28 квітня 2023 року). Тернопіль, 2023. С. 504-509.

7. Войтович С. В. Поняття роялті та особливості його виплати в ліцензійних правовідносинах. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 19 квітня 2024 року). С. 410-413.
8. Войтович С. В. Поняття паушального платежу та особливості його виплати в ліцензійних правовідносинах. Пріоритети зміцнення безпеки держави та підвищення ефективності правоохоронної діяльності: національні та міжнародні контексти: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 19 квітня 2024 року). С. 130-135.
9. Войтович С. В. Роль ліцензійних договорів у забезпеченні інноваційного розвитку. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 2–3 травня 2025 року). С. 295–299.
10. Войтович С. В. Розвиток інституту відкритих ліцензій в Україні у контексті цифрової економіки. Пріоритети зміцнення безпеки держави та підвищення ефективності правоохоронної діяльності: національні та міжнародні контексти : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 2–3 травня 2025 року). С. 100–107.
11. Войтович С. В. Баланс інтересів ліцензіара і ліцензіата у цивільно-правовій доктрині. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід : матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 24–25 квітня 2026 року). С. 303-308.

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень StrikePlagiarism.com. За результатами перевірки виявлено відсутність

текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що дисертаційна робота Войтовича Сергія Валерійовича на тему «Цивільно-правове регулювання ліцензійних правовідносин за законодавством України та Європейського Союзу: порівняльно-правова характеристика» відповідає принципам академічної доброчесності.

Апробація матеріалів дисертації

Основні положення та результати дисертаційного дослідження доповідалися й обговорювалися на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: VI Міжнародній науково-практичній конференції «Російсько-українська війна: право, безпека, світ» (м. Тернопіль, 29–30 квітня 2022 року); VII Міжнародній науково-практичній конференції «Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід» (м. Тернопіль, 28 квітня 2023 року); VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід» (м. Тернопіль, 19 квітня 2024 року); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Пріоритети зміцнення безпеки держави та підвищення ефективності правоохоронної діяльності: національні та міжнародні контексти» (м. Тернопіль, 19 квітня 2024 року); IX Міжнародній науково-практичній конференції «Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід» (м. Тернопіль, 2–3 травня 2025 року); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Пріоритети зміцнення безпеки держави та підвищення ефективності правоохоронної діяльності: національні та міжнародні контексти» (м. Тернопіль, 2–3 травня 2025 року); X Міжнародній науково-практичній конференції «Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід» (м. Тернопіль, 24–25 квітня 2026 року).

Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертаційна робота виконана українською мовою з дотриманням наукового стилю, відзначається цілісністю, логічною послідовністю, смисловою

завершеністю та точним і коректним використанням спеціальної термінології. Основні матеріали, результати досліджень, висновки та рекомендації викладені стисло, об'єктивно й зрозуміло, що робить їх доступними для сприйняття.

**Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та
можливість подання до захисту**

Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну і практичне значення дослідження, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових працях, що відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 03.05.2024 р. № 507) та напряму наукового дослідження освітньо-наукової програми ЗУНУ, структурний підрозділ рекомендує подати дисертаційну роботу Войтовича Сергія Валерійовича на тему «Цивільно-правове регулювання ліцензійних правовідносин за законодавством України та Європейського Союзу: порівняльно-правова характеристика» за спеціальністю 081 «Право» до захисту в разову спеціалізовану вчену раду.

У результаті розгляду дисертації Войтовича Сергія Валерійовича та повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛИЛИ:

1. Пропонувати Вченій раді університету такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

Головою разової спеціалізованої вченої ради призначити:

доктора юридичних наук, професора Слому Валентину Миколаївну,
професора кафедри цивільного права і процесу, Західноукраїнського національного університету.

Рецензентами:

доктора юридичних наук, професора, Кравчук Мар'яну Юрїївну,
завідувача кафедри адміністративного права та судочинства
Західноукраїнського національного університету;

кандидата юридичних наук, доцента, Зайцеву-Калаур Інну
В'ячеславівну, доцента кафедри цивільного права і процесу
Західноукраїнського національного університету;

Опонентами:

доктора юридичних наук, доцента, Іващенко Віктора Анатолійовича,
завідувача кафедри інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін
Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького;

кандидата юридичних наук, старшого наукового співробітника
Омельченко Ольгу Петрівну, завідувачку наукового відділу дослідження прав
інтелектуальної власності та прав людини у сфері охорони здоров'я Науково-
дослідного інституту інтелектуальної власності Національної академії правових
наук України.

Рекомендувати новоствореній разовій спеціалізованій вченій раді
прийняти дисертаційну роботу Войтовича Сергія Валерійовича на тему
«Цивільно-правове регулювання ліцензійних правовідносин за законодавством
України та Європейського Союзу: порівняльно-правова характеристика» до
захисту.

Головуючий на засіданні:

Кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри безпеки та
правоохоронної діяльності
Західноукраїнського національного
університету

Роман ОЛІЙНИЧУК